

ZATWIERDZAM:

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

**URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI i KONSUMENTÓW**
Pl. Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa

<u>OPRACOWANIE</u>	<u>WYKONANIE</u>
Tomasz Łoboda Inspektor ds. Ochrony Przeciwpożarowej	 ELE-POŻ Jakub Chelmoński www.ele-poz.pl

Warszawa, luty 2018 r.

Spis treści

Wstęp	4
Rozdział I. Zasady profilaktyki przeciwpożarowej w świetle obowiązujących przepisów prawnych	6
Rozdział II. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu jego użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych w tym zagrożenia wybuchem	11
Rozdział III. Sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych, gaśnic i instalacji użytkowych	19
Rozdział IV. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia	27
Rozdział V. Zasady prowadzenia i wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	40
Rozdział VI. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią instrukcji oraz obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi	42
Rozdział VII. Zabezpieczenie pogorzeliska i likwidacja skutków pożaru	44
Rozdział VIII. Obowiązki właścicieli lokali i najemców	45
Rozdział IX. Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla pracowników	47
Rozdział X. Wykaz najważniejszych obowiązujących przepisów przeciwpożarowych	51
Rozdział XI. Aktualizacja Instrukcji	52
ZAŁĄCZNIKI	53

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

opracowana została na podstawie informacji udzielonych przez pracowników UOKiK, przekazaną dokumentację oraz zgodnie z wytycznymi określonymi w § 6 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

W Instrukcji uwzględniono:

1. warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem,
2. sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
3. sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
4. sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane,
5. sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi,
6. sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią instrukcji oraz obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi.

UWAGA!!!

Niniejsza Instrukcja powinna być poddawana okresowej aktualizacji co najmniej raz na dwa lata lub po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę jego warunków ochrony przeciwpożarowej.

Wstęp

Najważniejszy akt prawny regulujący sprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego w Polsce jakim jest Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (jedn. tekst: Dz. U. z 2009r. nr 178 poz. 1380 z późn. zm.) już w Artykule 1 stanowi, że „**ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem**”. Do spełnienia warunków zapewniających bezpieczeństwo przeciwpożarowe w obiekcie zobowiązany jest zarówno administrator jak i jego użytkownicy. Na podmiotach tych spoczywa też odpowiedzialność za naruszanie przepisów przeciwpożarowych, w trybie i na zasadach określonych w innych przepisach.

Zgodnie z art. 4 cytowanej wyżej Ustawy, właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową zobowiązany jest w szczególności:

1. przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, technologicznych i instalacyjnych,
2. wyposażyć zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy, środki gaśnicze oraz zapewnić poprzez właściwą konserwację niezawodność tego sprzętu lub urządzeń,
3. zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie i na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
4. przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
5. zaznajomić pracowników z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi,
6. ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

W celu ustalenia sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia oraz zasad zapobiegania tym zdarzeniom, właściciel, zarządca lub użytkownik budynku lub obiektu (bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe) przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich obowiązany jest do opracowania specjalnego dokumentu określanego jako „**Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego**”.

Szczegółowe wymagania dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów użyteczności publicznej, zakładów pracy i innych obiektów zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

Równolegle, wymagania dotyczące bezpieczeństwa przeciwpożarowego wynikające z konstrukcji budynku określił też resort budownictwa, wydając w 1995 r. i 2002 r. rozporządzenia w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki

i ich usytuowanie. Rozporządzenia te zostały opublikowane w Dziennikach Ustaw: z 1999r. Nr 15 poz. 140 z późniejszymi zmianami i z 2002r. Nr 75 poz. 690 z późniejszymi zmianami.

Praktyczne przestrzeganie określonych w przepisach przeciwpożarowych wymagań, czynności i zachowań odbywa się przez określenie dla poszczególnych osób nakazów, zakazów lub dodatkowych zakresów obowiązków. Egzekwowania ich realizacji dokonuje administrujący budynkiem lub poprzez upoważnione przez siebie osoby.

Niniejsza Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego została opracowana na podstawie Ustawy o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 r. (jedn. tekst: Dz. U. z 2009r. nr 178 poz. 1380 z późn. zm.), przepisów wykonawczych do tej ustawy¹ oraz pozostałych przepisów mających związek z bezpieczeństwem przeciwpożarowym, obowiązujących w dniu wprowadzenia w życie niniejszej Instrukcji.

Celem Instrukcji jest ustalenie wymagań przeciwpożarowych w zakresie organizacyjnym, technicznym, porządkowym itp. jakie należy uwzględnić w czasie użytkowania, eksploatacji i prowadzenia prac porządkowych i remontowych na terenie **Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie**.

Do zapoznania się z Instrukcją i do przestrzegania jej ustaleń zobowiązane są wszystkie osoby wykonujące pracę na terenie obiektu UOKiK.

Postanowienia Instrukcji obowiązują także wszystkich pracowników przedsiębiorstw czy firm prowadzących działalność lub wykonujących prace zlecone w obrębie całego obiektu **UOKiK**. Obowiązek zapoznania tych podmiotów z przepisami przeciwpożarowymi obowiązującymi w obiekcie oraz dopilnowanie ich przestrzegania spoczywa na osobach zawierających umowy z tymi osobami (firmami) lub pracowników, w obecności których osoby te przebywają na jej terenie.

Postanowienia zawarte w niniejszej instrukcji są rozwinięciem obowiązujących w Polsce przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych dokumentów i aktów normatywnych mających bezpośredni lub pośredni związek z tymi przepisami.

¹ § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

Rozdział I. Zasady profilaktyki przeciwpożarowej w świetle obowiązujących przepisów prawnych

Najlepszym sposobem uniknięcia pożaru i innych zagrożeń mogących w swoich skutkach przynieść straty w mieniu oraz narazić zdrowie lub życie ludzi jest właściwa profilaktyka zapobiegawcza. Najtańszą i jednocześnie najskuteczniejszą metodą zapobiegania jest stałe, ścisłe przestrzeganie obowiązujących przepisów przeciwpożarowych. Wymieniana w poprzednim rozdziale Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (jedn. tekst: Dz. U. z 2009r. nr 178 poz. 1380 z późn. zm.) stanowi podstawę do wydawania dalszych aktów prawnych niższej rangi zwanych przepisami wykonawczymi². Zawarte w nich zapisy powodują, że podstawowym gwarantem bezpieczeństwa musi być przede wszystkim sam obiekt, zaprojektowany i wzniesiony zgodnie z przeciwpożarowymi przepisami budowlanymi. Drugim, niemniej istotnym czynnikiem jest czynnik ludzki, czyli codzienne zachowanie się przebywających w obiekcie osób.

Podstawowym państwowym przepisem wykonawczym określającym zadania właścicieli, administratorów i użytkowników obiektów w zakresie profilaktyki przeciwpożarowej jest Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719). §4 cytowanego wyżej rozporządzenia mówi m.in. że: „w obiektach oraz na terenach przyległych do nich zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji”, a w szczególności:

1. używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów występujących:
 - w strefie zagrożenia wybuchem, z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do tego celu, spełniających wymagania określone w przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 22 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem (Dz. U. Nr 263, poz. 2203),
 - w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo;
2. użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź nie poddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikających z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia;

² Wykaz obowiązujących aktów prawnych znajduje się w Rozdziale X niniejszej Instrukcji.

3. garażowanie pojazdów silnikowych w obiektach i pomieszczeniach nieprzeznaczonych do tego celu, jeżeli nie opróżniono zbiornika paliwa pojazdu i nie odłączono na stałe zasilania akumulatorowego pojazdu;
4. rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze;
5. rozpalanie ognia, wysypywanie gorącego popiołu i żużla lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów;
6. składowanie poza budynkami w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki sąsiedniej materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu;
7. użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
8. przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100 °C),
 - linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V;
9. stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
10. instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, takich jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
11. składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno-budowlanych;
12. składowanie materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach;
13. przechowywanie pełnych, niepełnych i opróżnionych butli przeznaczonych do gazów palnych na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz w piwnicach;
14. zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji;

15. blokowanie drzwi i bram przeciwpożarowych w sposób uniemożliwiający ich samoczynne zamknięcie w przypadku powstania pożaru;
16. lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych;
17. wykorzystywanie drogi ewakuacyjnej z sali widowiskowej lub innej o podobnym przeznaczeniu, w której następuje jednoczesna wymiana publiczności lub użytkowników, jako miejsca oczekiwania na wejście do tej sali;
18. uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
 - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - przeciwwybuchowych urządzeń odciążających,
 - źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
 - wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
 - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej,
 - krat zewnętrznych i okiennic, które zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi powinny otwierać się od wewnątrz mieszkania lub pomieszczenia.

Ponadto wymieniony wyżej przepis nakazuje zachowanie szczególnej ostrożności oraz wprowadza znaczne ograniczenia i obostrzenia przy przechowywaniu i posługiwaniu się materiałami i cieczami łatwo zapalnymi bądź innymi substancjami mogącymi być przyczyną powstania lub rozprzestrzenienia się pożaru lub wybuchu, między innymi zabrania przechowywania jakichkolwiek materiałów określanych jako niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach piwnicznych, na poddaszach, strychach, tarasach, balkonach, w obrębie klatek schodowych oraz innych pomieszczeń ogólnodostępnych.

W przypadku pomieszczeń przeznaczonych na magazyny, należy dodatkowo pamiętać, że materiały niebezpieczne pożarowo powinny być przechowywane w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania. Na całej powierzchni magazynu powinien być zachowany dostęp do wszystkich zgromadzonych tam materiałów.

Na zakończenie należy zwrócić uwagę na dostępne na rynku przenośne elektryczne urządzenia grzewcze (termowentylatory, piecyki, promienniki podczerwieni - tzw. „słoneczka” itp.). Z uwagi na znaczną moc pobieranego przez te urządzenia prądu oraz wysoką temperaturę elementów grzewczych, w celu zapobieżenia możliwościom powstania pożaru, należy z nich korzystać jedynie w wyjątkowych sytuacjach z jednoczesnym zachowaniem zasad określonych w fabrycznej instrukcji eksploatacji oraz dodatkowych środków ostrożności takich jak:

- urządzenia te powinny być ustawiane z dala (min. 0,5 m) od materiałów palnych takich jak półki z papierami, firanki, zasłony - najlepiej na niepalnym podłożu. Nie wolno też na nich (lub w bliskiej od nich odległości) suszyć szmat, przemoczonej odzieży i tym podobnych przedmiotów. Przy ustawianiu urządzenia należy także zwrócić uwagę, aby skupiany odbłyśnikiem główny strumień energii cieplnej nie był kierowany bezpośrednio na znajdujące się w pobliżu materiały palne takie jak papiery, meble, zasłony itp.,
- urządzenia powinny być całkowicie sprawne technicznie,
- przed włączeniem urządzenia do sieci należy sprawdzić czy uruchomienie go nie spowoduje nadmiernego obciążenia eksploatowanego obwodu elektrycznego,
- urządzenia te powinny być podłączane bezpośrednio do gniazda z pominięciem wszelkiego rodzaju rozgałęziaczy, przedłużaczy czy listew służących do zasilania komputerów. Zarówno gniazdo, jak i wtyk przyłączeniowy muszą posiadać odpowiednie parametry mocy oraz znajdować się w nienagannym stanie technicznym,
- używać można jedynie urządzeń w pełni sprawnych, posiadających aktualny certyfikat bezpieczeństwa:

polski znak bezpieczeństwa w postaci symbolu litery B umieszczonej wewnątrz odwróconego trójkąta równobocznego o zaokrąglonych rogach lub

znak CE obowiązujący w krajach Unii Europejskiej,

- urządzenia te wolno eksploatować wyłącznie pod nadzorem użytkownika, wychodząc z pomieszczenia należy zawsze pamiętać o ich wyłączeniu.

Podobne zasady bezpieczeństwa (przy jednoczesnym obowiązku zapewnienia sprawnej wentylacji) wymagane są również w odniesieniu do przenośnych grzejników opalanych naftą lub gazem z butli. W przypadku tych ostatnich dodatkowo zabronione jest ich użytkowanie w pomieszczeniach mieszczących się poniżej poziomu gruntu.

W pomieszczeniach o dużej wilgotności, lub w których mogą znajdować się palne ciecze, pary lub gazy, stosowanie jakichkolwiek przenośnych urządzeń grzewczych jest zabronione.

Zasady użytkowania odnoszące się do przenośnych, zasilanych energią elektryczną urządzeń grzewczych, obowiązują również podczas eksploatacji przenośnych kuchenek, czajników elektrycznych, przenośnych klimatyzatorów itp. urządzeń charakteryzujących się dużym poborem mocy energetycznej.

Administrujący obiektem – **UOKiK**:

może ograniczyć miejsca użytkowania lub całkowicie zakazać korzystania z urządzeń elektrycznych, może także wprowadzić inne procedury pozwalające zachować pełną kontrolę nad użytkownikiem tego typu przedmiotów.

Rozdział II. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu jego użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych w tym zagrożenia wybuchem

W Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego odniesiono się do wymagań następujących przepisów:

1. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.);
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719);
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030).

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU

Budynek UOKiK jest budynkiem 7-mio kondygnacyjnym, podpiwniczonym.

Konstrukcja budynku: budynek wykonany jest w konstrukcji żelbetowej ze ścianami murowanymi z cegły pełnej. Ściany zewnętrzne na poziomach od parteru do 5 piętra mają grubość 2 cegieł (51 cm), ściany zewnętrzne 6 piętra 1,5 cegły (38 cm).

Budynek posiada następujące parametry techniczne:

- wysokość - 24,90 m,
- kubatura budynku - 61 758 m³,
- powierzchnia użytkowa - 14530,60 m²,
- powierzchnia zabudowy budynku - 2831 m²,
- liczba kondygnacji – 8, w tym 7 nadziemnych.

Na poziomie piwnicy i parteru w części budynku usytuowanej od strony ulicy Moniuszki znajduje się:

Biuro Podawcze KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO, które zajmuje:

- piwnicę:
archiwa, archiwum podręczne i pomieszczenie archiwisty, magazyn biurowy, pomieszczenie ochrony, pomieszczenia techniczne (wentylatornia, rozdzielnia, lokalny punkt dystrybucji), WC;

- **parter:**

pomieszczenia administracyjno-biurowe dla pracowników, recepcja, kancelaria z biurem podawczym, pokój wypoczynku dla kierowców, sale konferencyjne z szatniami i zapleczem socjalnym dla max. 50 osób z możliwością podziału na 3 mniejsze, pomieszczenie socjalne - jadalnia, WC w tym dla osób niepełnosprawnych.

Na poziomie piwnicy i parteru w części budynku usytuowanej od strony ulicy Boduena znajduje się:

Centrum Konferencyjne UOKiK, które zajmuje:

- **piwnicę:**

archiwa, archiwum podręczne, magazyn biurowy, pomieszczenie ochrony, pomieszczenia techniczne (wentylatornia, szacht elektryczny), szatnia, WC;

- **parter:**

pomieszczenia administracyjno-biurowe dla pracowników, recepcja, sale konferencyjne z zapleczem socjalnym, pomieszczenie socjalne - jadalnia, WC, biblioteka, pomieszczenia przeznaczone do przebywania powyżej 50 osób.

Pozostałą część budynku, czyli piwnicę oraz powyższe kondygnacje zajmuje **UOKiK-Centrała** wraz z najemcami (KNF, kiosk, jadalnia, firma sprzątająca, zabezpieczenie techniczne).

Zakłada się, że gęstość obciążenia ogniowego w pomieszczeniach technicznych nie przekroczy 500 MJ/m². W pomieszczeniach archiwum gęstość obciążenia ogniowego nie przekroczy 2000 MJ/m².

2. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ OBIEKTU

2.1. Kategoria zagrożenia ludzi

Budynek **UOKiK** został zakwalifikowany do kategorii ZL III zagrożenia ludzi.

2.2. Zagrożenie wybuchem w budynku

W obiekcie nie ma stref zagrożonych wybuchem.

2.3. Wysokość budynku

Budynek o wysokości < 25 m zakwalifikowany został do grupy budynków średniowysokich niskich (SN). Są to budynki o wysokości znajdującej się w przedziale od 12 m do 25 m włącznie lub budynki, w których liczba kondygnacji nadziemnych wynosi od 4 do 9.

2.4. Klasa odporności pożarowej budynku i odporność ogniowa elementów oraz stopień rozprzestrzeniania ognia.

Dla omawianych, średniowysokich budynków, zakwalifikowanych do kategorii **ZL III** zagrożenia ludzi wymagana jest klasa „**B**” odporności pożarowej.

Zgodnie z § 212 ust. 7 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, klasa odporności pożarowej części budynku nie powinna być niższa od klasy odporności pożarowej części budynku położonej nad nią, przy czym dla części podziemnej nie powinna być ona niższa niż „**B**”.

Wymagana klasa odporności pożarowej „**B**”, narzuca zastosowanie elementów nie rozprzestrzeniających ognia o następujących klasach odporności ogniowej:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku ⁵⁾					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop ¹⁾	ściana zewnętrzna ^{1), 2)}	ściana wewnętrzna ¹⁾	przekrycie dachu ³⁾
1	2	3	4	5	6	7
„ B ”	R 120	R 30	REI 60	E I 60 (o↔i)	EI30	RE30

Oznaczenia w tabeli:

R - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

¹⁾ Dz.U.2015.0.1422 tj. - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie

Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku.

²⁾ Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa między kondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.

³⁾ Wymagania nie dotyczą naswietli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych (z zastrzeżeniem § 218), jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni; nie dotyczą także budynku, w którym nad najwyższą kondygnacją znajduje się strop albo inna przegroda, spełniająca kryteria określone w kol. 4.

⁴⁾ Dla ścian komór zsypu wymaga się klasy E I 60, a dla drzwi komór zsypu klasy E I 30.

- 5) Klasa odporności ogniowej dotyczy elementów wraz z uszczelnieniami złączy i dylatacjami.

2.5. Podział na strefy pożarowe

Budynek został podzielony na oddzielne strefy pożarowe:

- UOKiK-Centrała - klatka główna – 1 strefa pożarowa,
- UOKiK-Centrała - korytarze (kondygnacje od +1 do +6) od strony ul. Boduena – 2 strefa pożarowa,
- UOKiK-Centrała - korytarze (kondygnacje od +1 do +6) od strony ul. Moniuszki – 3 strefa pożarowa,
- Biuro Podawcze KNF – 4 strefa pożarowa,
- Centrum Konferencyjne UOKiK – 5 strefa pożarowa.

Klatki schodowe główna i dwie boczne są wydzielone pożarowo - obudowane ścianami REI 60 i zamykane drzwiami EI 30, wyposażone w instalacje oddymiające. Wymaganą klasę odporności ogniowej elementów oddzielenia przeciwpożarowego oraz zamknięć znajdujących się w nich otworów określa poniższa tabela:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej				
	elementów oddzielenia przeciwpożarowego		drzwi przeciwpożarowych lub innych zamknięć przeciwpożarowych	drzwi z przedsionka przeciwpożarowego	
	ścian i stropów, z wyjątkiem stropów w ZL	stropów w ZL		na korytarz i do pomieszczenia	na klatkę schodową*)
„D”	REI 120	REI 60	EI 60	EI 30	E 30

*) Dopuszcza się osadzenie tych drzwi w ścianie o klasie odporności ogniowej, określonej dla drzwi w kol. 6, znajdujących się między przedsionkiem a klatką schodową.

2.6. Warunki ewakuacji

Wysokość i szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych spełnia wymagania przepisów techniczno-budowlanych.

Budynek wyposażony jest w 9 wyjść ewakuacyjnych prowadzących bezpośrednio na zewnątrz budynku zamykanych drzwiami otwieranymi zgodnie z kierunkiem ewakuacji posiadającymi co najmniej jedno skrzydło o szerokości min. 90 cm.

2.7. Wystrój wnętrz

W budynku na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji oraz w pomieszczeniach nie mogą występować materiały łatwo zapalne ani rozprzestrzeniające

ogień jak również, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące.

2.8. Podręczny sprzęt gaśniczy i tablice pożarnicze

Przy doborze i rozmieszczeniu podręcznego sprzętu gaśniczego w budynku należy uwzględnić przepisy Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

W strefie pożarowej zakwalifikowanej do kategorii ZL III zagrożenia ludzi na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku powinna przypadać jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach.

Budynek został wyposażony w podręczny sprzęt gaśniczy – gaśnice proszkowe, zlokalizowane w miejscach widocznych, łatwo dostępnych i oznakowanych, zgodnie z obowiązującymi wymaganiami w tym zakresie. Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego zostało wskazane zgodnie z częścią graficzną do niniejszego opracowania.

2.9. Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe

2.9.1. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne

Obiekt został wyposażony w oświetlenie awaryjne i ewakuacyjne.

2.9.2. Instalacja elektroenergetyczna

Dla instalacji elektroenergetycznej w strefie pożarowej zakwalifikowanej do kategorii ZL III zagrożenia ludzi przepisy nie stawiają szczególnych wymagań. Instalacje te powinny być wykonane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Zgodnie z § 183 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.) obiekty, których kubatura przekracza 1000 m³ należy wyposażyć w przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

Budynek UOKiK został wyposażony w przeciwpożarowy wyłącznik prądu (kubatura > 1000 m³).

Wyłączniki zostały umieszczone:

- UOKiK-Centrała – ochrona,
- Biuro Podawcze KNF,
- Centrum Konferencyjne UOKiK.

Rys. Przycisk sterujący przeciwpowozarowym wylacznikiem pradu + oznakowanie

2.9.3. Instalacja wodociagowa przeciwpowozarowa

Budynek wyposazono w instalacje wodociagowa przeciwpowozarowa z hydrantami DN25 z wzem polshtywnym oraz hydrantami DN52 z wzem plasko-skladanym. Lokalizacja hydrantow wewnetrznych wskazana jest zgodnie z czescia graficzna zalaczona do niniejszego opracowania.

2.9.4. System Sygnalizacji Pozaru (SSP)

W budynku (UOKiK-Centrala) znajduje sie instalacja systemu sygnalizacji pozaru z przyciskami alarmowymi ROP.

Rys. Przycisk alarmowy ROP

Przyciski ROP zlokalizowane sa na kazdym pietrze na glownej klatce schodowej oraz przy wyjsciach z korytarzy na klatki boczne.

Budynek podzielono na 19 stref alarmowania:

- klatka glowna,
- piwnica rejon centralny,
- piwnica strona prawa – od ul. Moniuszki,
- pomieszczenia szkoleniowo-socjalne i archiwum UKNF,
- bufet,
- parter strona prawa – pomieszczenia KNF od ul. Moniuszki,
- pietro pierwsze strona lewa – od ul. Boduena,
- pietro pierwsze strona prawa – od ul. Moniuszki,

- piętro drugie strona lewa – od ul. Boduena,
- piętro drugie strona prawa – od ul. Moniuszki,
- piętro trzecie strona lewa – od ul. Boduena,
- piętro trzecie strona prawa – od ul. Moniuszki,
- piętro czwarte strona lewa – od ul. Boduena,
- piętro czwarte strona prawa – od ul. Moniuszki,
- piętro piąte strona lewa – od ul. Boduena,
- piętro piąte strona prawa – od ul. Moniuszki,
- piętro szóste strona lewa – od ul. Boduena,
- piętro szóste strona prawa – od ul. Moniuszki,
- pomieszczenie zewnętrzne - strona lewa – od ul. Boduena.

Każda ze stref wyposażona jest w sygnalizator dźwiękowy i świetlny oraz przycisk ROP wyzwalający alarm z wyjątkiem:

- pomieszczenia szkoleniowo-socjalnego UKNF i archiwum - dwa przyciski i sygnalizatory,
- klatki głównej - pięć przycisków i sygnalizatorów.

Kontrola sprawności technicznej instalacji sygnalizacji alarmowej powinna się odbywać nie rzadziej niż 1 raz na pół roku.

2.9.5. System Sygnalizacji Pożaru (SSP) z monitoringiem do PSP (Biuro Podawcze KNF)

W budynku zastosowano:

- system sygnalizacji pożaru oparty na systemie wykrywania pożaru firmy SCHRACK SECONET, którym zostało objęte Biuro Podawcze KNF;
- system SUG (stałe urządzenie gaśnicze) przeznaczony na gazowe środki gaśnicze, który został zainstalowany w archiwum KNF.

W obu przypadkach zastosowanie mają regulacje opisane w odrębnej Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego stworzonej dla KNF, będącej jednocześnie integralnym dokumentem dla Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego obejmującej cały budynek.

2.9.6. Brak Systemu Sygnalizacji Pożaru (SSP) w pomieszczeniach Centrum Konferencyjnego

Ze względu na brak zamontowanego systemu SSP alarmowanie pożarowe oraz ogłaszanie ewakuacji odbywa się za pomocą komend słownych wygłaszanych przez megafon.

2.10. Drogi pożarowe

Do budynku, zgodnie z § 12 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych

i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030), wymagane jest doprowadzenie drogi pożarowej.

Obiekt Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zlokalizowany jest na terenie ograniczonym ulicami:

- ul. Moniuszki - od strony północnej,
- Pl. Powstańców Warszawy i ul. Szpitalna - od strony wschodniej,
- ul. Boduena - od strony południowej,
- ul. Sienkiewicza - od strony zachodniej.

Dojazd do budynku stanowią ulice Sienkiewicza, Moniuszki, Plac Powstańców Warszawy oraz ul. Boduena, spełniające wymagania dla dróg pożarowych.

Dostęp do budynku dla straży pożarnej zapewnia 9 drzwi wejściowych, spełniających równocześnie funkcję wyjść ewakuacyjnych.

2.11. Przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne

Zgodnie z § 5 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030), dla obiektu do zewnętrznego gaszenia pożaru, należy zapewnić wodę w ilości min. 20 l/s z co najmniej dwóch hydrantów o średnicy 80 mm. Odległość najbliższego hydrantu od chronionego budynku powinna wynosić < 75 m.

W obrębie ulic Boduena, Plac Powstańców Warszawy, Moniuszki, Jasna i Sienkiewicza istnieje sieć wodociągowa przeciwpożarowa typu obwodowego wyposażona w hydranty podziemne fi 80.

Typ sieci wodociągowej umożliwia równoczesny pobór wody z dwóch hydrantów o wydajności 10 dcm³/s każdy, co daje w sumie wymaganą ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru.

Rozdział III. Sposób poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych, gaśnic i instalacji użytkowych

1. GAŚNICE - ICH RODZAJ, NIEZBĘDNA ILOŚĆ ORAZ MIEJSCA ROZMIESZCZENIA

Każdy budynek użyteczności publicznej, budynek produkcyjny, magazynowy, inwentarski oraz plac składowy powinien być wyposażony w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN) dotyczących gaśnic lub w gaśnice przewoźne. Zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami ilość gaśnic zależy od kategorii podziału budynku ze względu na jego przeznaczenie (ZL, PM, IN)³ oraz powierzchni i obciążenia ogniowego (wartości cieplnej średniej ilości materiałów palnych zgromadzonych na 1m² powierzchni).

Przepisy te stanowią, że **jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach⁴**, powinna przypadać (z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczególnych) na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym w budynku (lub jego części):

- zakwalifikowanym do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III i ZL V;
- produkcyjnym i magazynowym o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500 MJ/m²;
- zawierającym pomieszczenie zagrożone wybuchem.

W budynkach nie wymienionych wyżej jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) – na każde 300 m² strefy.

Przedmiotowy budynek wyposażono w podręczny sprzęt ppoż. – gaśnice przenośne, zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719), rozmieszczone zgodnie z częścią graficzną załączoną do niniejszego opracowania.

³ ZL – budynki użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego i inne mieszkalne lub ich części stanowiące odrębną strefę pożarową charakteryzowane kategorią zagrożenia ludzi – rozróżnia się pięć kategorii ZL,

PM – budynki produkcyjne i magazynowe lub ich części stanowiące odrębną strefę pożarową,

IN – budynki inwentarskie (służące do hodowli inwentarza) lub ich części stanowiące odrębną strefę pożarową.

⁴ Oznacza to, że obecnie podstawą obliczenia nie jest ilość sztuk gaśnic, ale masa (lub objętość) zawartego w nich środka gaśniczego zgromadzonego na chronionej powierzchni, mierzona w jednostkach równych 2 kg lub 3 dm³.

Przy ustalaniu rodzaju sprzętu należy uwzględnić rodzaj materiałów palnych występujących w rozpatrywanej strefie i stosować:

- tam, gdzie występują materiały palne stałe (papier, drewno, tkaniny itp.), gaśnice płynowe lub proszkowe ze środkiem gaśniczym przeznaczonym do gaszenia pożarów grupy **A** (AB lub ABC),
- tam, gdzie występują materiały palne płynne lub topiące się pod wpływem temperatury (benzyna, rozpuszczalniki, smoła, parafina itp.), gaśnice śniegowe, płynowe lub proszkowe ze środkiem gaśniczym przeznaczonym do gaszenia pożarów grupy **B** (AB, BC lub ABC),
- tam, gdzie występują materiały palne gazowe (acetylen, propan, gaz ziemny itp.), gaśnice śniegowe lub proszkowe ze środkiem gaśniczym przeznaczonym do gaszenia pożarów grupy **C** (BC lub ABC).

Rodzaj środka gaśniczego (przeznaczenia do jakich grup pożarów gaśnica jest dostosowana) opisany jest na jej etykiecie w postaci wymienionych wcześniej dużych liter alfabetu oraz czytelnych, łatwych do zrozumienia piktogramów.

Rys. Oznaczenie gaśnic proszkowych występujących w budynku UOKiK

Rys. Oznaczenie gaśnic śniegowych występujących w budynku UOKiK

Rys. Oznaczenie urządzenia gaśniczego do gaszenia sprzętu elektronicznego znajdującego się w budynku UOKiK (serwerownia KNF i UOKiK, powielarnia oraz centrala telefoniczna)

Na etykiecie znajduje się także informacja o tym, czy sprzętu można używać do gaszenia urządzeń będących pod napięciem elektrycznym oraz krótka instrukcja obsługi. Gaśnice rozmieszczone w obiekcie można używać do gaszenia urządzeń pod napięciem do 1000 V.

Przy rozmieszczaniu gaśnic w budynku należy stosować następujące zasady:

- gaśnice powinny być rozmieszczane w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, np. przy wejściach do budynków, na korytarzach, klatkach schodowych, przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz itp.,
- gaśnice należy rozmieszczać w miejscach nie narażających ich na uszkodzenie mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki, miejsca silnie nasłonecznione),
- w obiektach wielokondygnacyjnych gaśnice należy umieszczać w tych samych miejscach na każdej kondygnacji (o ile pozwalają na to warunki techniczne),
- miejsce, w którym znajdują się gaśnice (oraz inny sprzęt służący do walki z ogniem) powinno być oznakowane zgodnie z normą.

Rys. Oznaczenie gaśnicy zgodnie z normą PN-EN 7010

Rys. Oznaczenie gaśnicy zgodnie z normą PN-92-N-011256/01

Ponadto:

- do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
- odległość dojścia do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 metrów.

2. ZASADY KONSERWACJI URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH I GAŚNIC

Zgodnie z § 3 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w jednostronnej dokumentacji technicznej oraz instrukcjach obsługi. Przeglądy te powinny być przeprowadzane w okresach i sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Obowiązkowym przeglądom podlegają zatem następujące urządzenia:

1. stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty i zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe klapy odcinające, urządzenia oddymiające, urządzenia zabezpieczające przed wybuchem oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania;
2. gaśnice przenośne i przewoźne

Pomimo że przepisy dopuszczają dokonywanie konserwacji i przeglądów gaśnic raz w roku, praktyka pokazuje, że większość producentów używanych w Polsce gaśnic nakazuje poddawanie ich przeglądom konserwacyjnym raz na 6 miesięcy lub nawet częściej, jeżeli gaśnica trzymana jest w warunkach dużej wilgotności, w atmosferze agresywnych

chemicznie par itp. W większości typów gaśnic, regułą jest również raz na 5 lat, konieczność wymiany znajdującego się w nich środka gaśniczego.

Ponadto, raz na 5 lat zbiorniki ciśnieniowe gaśnic o objętości większej niż 5 dm³ (w zbiorniki takie wyposażone są np. gaśnice proszkowe o masie środka gaśniczego 5 kg i większym) powinny być poddawane badaniom i legalizacji przez jednostkę notyfikowaną Dozoru Technicznego. Wyjątkiem są gaśnice śniegowe, których termin ważności wynosić może nawet 10 lat, a datę ważności ostatniego badania Dozoru Technicznego odczytać można z cechy wybitej bezpośrednio na górnej części butli;

3. stałe instalacje gaśnicze

Niezależnie od obowiązujących okresowych przeglądów, poddaniu czynnościom konserwacyjnym wymagają też gaśnice wyposażone w manometr, kiedy jego strzałka znajduje się poniżej zaznaczonego na zielono obszaru skali oraz gaśnice, które:

- były w jakikolwiek sposób uruchamiane – nawet „na próbę”,
- w których wbito zbijak, uruchomiono dźwignię lub odkręcono umieszczony na zewnątrz zawór wyzwalający gazowy środek napędzający,
- w których zerwano plomby umieszczone przez producenta lub konserwatora na dźwigni uruchamiającej, na zaworze butli lub na zaworze bezpieczeństwa,
- mają ślady uszkodzenia mechanicznego (skrzywiony zawór, rozbity manometr, przecięty lub przedziurawiony wąż, brak pokrętła na zaworze, ogniska korozji itp.),
- nie posiadają czytelnej kontrolki z terminem ważności badań.

Hydranty

Hydranty należy poddawać przeglądom nie rzadziej niż 1 raz w roku. Przegląd powinien obejmować:

- oględziny zewnętrzne,
- pomiar ciśnienia statycznego,
- pomiar ciśnienia dynamicznego.

Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.

Przeglądy mają prawo wykonywać tylko firmy posiadające odpowiednie uprawnienia.

Należy pamiętać, że osoby wykonujące konserwację gaśnic i innych urządzeń przeciwpożarowych powinny mieć stosowne uprawnienia. W dobrze pojętym interesie administratora obiektu czynności te powinno powierzać się firmom mającym autoryzację producenta. Właściwa konserwacja, a tym bardziej remont sprzętu, wymaga posiadania specjalistycznego oprzyrządowania, dostępu do oryginalnych, nowych części zamiennych oraz właściwych, służących do napełnienia gaśnic środków. Powierzanie zatem konserwacji

gaśnic i innych urządzeń przeciwpożarowych przypadkowym firmom lub osobom, spowodować może szybką zamianę tych przedmiotów w bezużyteczne atrapy, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (jedn. tekst: Dz. U. z 2009r. nr 178 poz. 1380 z późn. zm.).

Każdy przegląd, konserwacja, naprawa lub remont sprzętu przeciwpożarowego powinien być potwierdzony odpowiednim, podpisanym przez konserwatora protokołem. To samo dotyczy gaśnic i hydrantów przeciwpożarowych, przy czym sama gaśnica lub hydrant powinny otrzymać indywidualną cechę aktualizacji tzw. kontrolkę (najczęściej jest to nalepka z nazwą firmy, nazwiskiem i podpisem konserwatora oraz datą wykonania i datą ważności przeglądu).

3. INSTALACJA ELEKTRYCZNA

Zgodnie z § 183 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.) **obiekt został wyposażony w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru. Kontrolę sprawności przeciwpożarowych wyłączników prądu należy przeprowadzać nie rzadziej niż raz w roku.** Przewody i kable wraz z zamocowaniami stosowane w systemach zasilania i sterowania urządzeniami służącymi ochronie przeciwpożarowej powinny zapewniać ciągłość dostawy energii elektrycznej w warunkach pożaru przez wymagany czas działania urządzenia przeciwpożarowego, jednak nie mniej niż 90 min.

4. INSTALACJA SYGNALIZACJI ALARMOWEJ

Kontrola sprawności technicznej instalacji sygnalizacji alarmowej powinna się odbywać nie rzadziej niż 1 raz na pół roku.

5. OŚWIETLENIE AWARYJNE

Budynek jest wyposażony w oprawy oświetlenia awaryjnego ewakuacyjnego doświetlającego w przypadku zaniku napięcia drogi ewakuacyjne oraz kierunkowego z piktogramami pokazującymi kierunki ewakuacji. Oprawy te są wyposażone we własne moduły akumulatorów.

Urządzenia oświetlenia awaryjnego i kierunkowego należy poddawać przeglądom nie rzadziej niż 1 raz w roku. Przegląd powinien obejmować:

- oświetlenie awaryjne: pomiar czasu załączenia się systemu po odłączeniu zasilania głównego, pomiar natężenia oświetlenia na drogach ewakuacyjnych, pomiar czasu podtrzymania zasilania awaryjnego;

- oświetlenie ewakuacyjne: pomiar czasu załączenia się systemu po odłączeniu zasilania głównego, pomiar czasu podtrzymania zasilania awaryjnego.

Przeglądy mają prawo wykonywać tylko firmy posiadające odpowiednie uprawnienia.

6. INSTALACJA ODDYMIANIA

Budynek jest wyposażony w 3 systemy oddymiania klatek schodowych bocznych (klatka główna, klatka od strony ul. Moniuszki, klatka od strony ul. Boduena).

Instalacja systemu oddymiania wraz z przynależnymi do nich elementami sterowniczymi i uruchamiającymi oraz akcesoriami należy zgodnie z wytycznymi producenta, nie rzadziej niż raz w roku, w regularnych odstępach czasu sprawdzać pod kątem pewności działania i gotowości eksploatacyjnej, konserwować i ewentualnie w razie potrzeby naprawiać. Prace serwisowe mają prawo wykonywać tylko firmy wyspecjalizowane w zakresie systemów sygnalizacji pożaru.

7. DRZWI ODDZIELEŃ POŻAROWYCH

Obiekt jest wyposażony w drzwi oddzieleni pożarowych klasy EI 30 zamykane przy pomocy samozamykaczy. Drzwi oddzielają:

- oddymiane boczne klatki schodowe (klatka od strony ul. Moniuszki, klatka od strony ul. Boduena) od korytarzy na wszystkich piętrach;
- poziom -1 Centrum Konferencyjnego od technicznych korytarzy piwnicznych;
- korytarze boczne od klatki głównej (od strony ul. Boduena i Moniuszki) na kondygnacjach od +1 do +6;
- Starą część piwnicy pod Centralą od korytarza na poziomie parteru;
- Poddasze techniczne od poziomu +6.

Drzwi stanowiące elementy oddzieleni pożarowych należy, nie rzadziej niż 1 raz w roku, w regularnych odstępach czasu sprawdzać pod kątem pewności działania i gotowości eksploatacyjnej, konserwować i ewentualnie w razie potrzeby naprawiać. Szczególną uwagę należy zwracać na stan uszczelek i prawidłowe działanie samozamykaczy.

W celu zapewnienia prawidłowego stanu technicznego wszystkich instalacji wewnętrznych i urządzeń należy:

- instalacje i urządzenia techniczne użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji;
- elektryczne instalacje i urządzenia:
 - a. urządzenia grzewcze lub inne źródła wydzielania ciepła należy ustawić na podłożu niepalnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;

- b. na osłony punktów świetlnych stosować materiały niepalne lub trudno zapalne, jeżeli umieszczone są w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
- c. oprawy oświetleniowe oraz osprzęt instalacji elektrycznych instalować na podłożu niepalnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
- d. przeprowadzać badania okresowe instalacji elektrycznej (rezystancja izolacji i ochrona przeciwporażeniowa) oraz instalacji odgromowej co 5 lat. Badania obwodów należy ponawiać po każdej naprawie instalacji lub przebudowie czy modernizacji – przez osobę z uprawnieniami pomiarowymi wydanymi przez odpowiednie organy;
- e. przeprowadzać sprawdzenie działania głównego wyłącznika przeciwpożarowego prądu, wszystkich lamp oświetlenia awaryjnego co 3 miesiące, wymiana akumulatorów wewnętrznych co 5 lat – przez osobę z uprawnieniami elektrycznymi;
- przeprowadzać przegląd okresowy przewodów wentylacyjnych przynajmniej co 12 miesięcy.

Rozdział IV. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia

1. PODSTAWOWE ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAUWAŻENIA POŻARU LUB INNEGO ZAGROŻENIA

Podstawową zasadę postępowania na wypadek powstania pożaru określa Art. 9 Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (jedn. tekst: Dz. U. z 2009r. nr 178 poz. 1380 z późn. zm.). Artykuł ten mówi, że:

„Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz jednostkę ochrony przeciwpożarowej bądź policję ...”.

Szczegółowe zasady postępowania opisane są w rozmieszczonych na terenie budynku typowych „INSTRUKCJACH ALARMOWYCH W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU”

Rys. Instrukcja przeciwpożarowa ogólna

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

obiekt: UOKiK Warszawa

Rys. Instrukcja postępowania na wypadek pożaru

Zasady alarmowania straży pożarnej i innych służb ratowniczych

Należy pamiętać, że alarm wywołany lub ogłoszony poprzez osoby, które zauważyły niebezpieczeństwo nie zawsze bywa przekazany do straży pożarnej. Dlatego w każdym, nawet najmniejszym przypadku wątpliwości co do tego należy jak najszybciej zadzwonić do straży pożarnej:

tel. 998

Połączenie z tym numerem można realizować zarówno z telefonów stacjonarnych i komórkowych, zagrożenia można też zgłaszać pod numer **112**. Dzwoniąc na każdy z obydwu numerów z telefonu komórkowego nie trzeba używać żadnych dodatkowych numerów takich jak kierunek lub prefiks. W celu uniknięcia pomyłek przy alarmowaniu służb ratowniczych właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu ma obowiązek umieścić w widocznych miejscach wykazy telefonów alarmowych.

Zgłoszenie do straży pożarnej musi być zwięzłe, powinno jednak zawierać jak najwięcej najistotniejszych szczegółów, takich jak:

- krótką informację o tym co się pali, gdzie został zlokalizowany pożar i czy w strefie zagrożenia nie znajdują się ludzie,
- krótką charakterystykę budynku, na której kondygnacji powstał pożar, co się pali, co jest zagrożone, od której strony jest najdogodniejszy podjazd itp.,
- imię i nazwisko osoby zgłaszającej pożar oraz numer telefonu, z którego powiadamiana jest straż pożarna.

Po potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia należy chwilę (oczywiście o ile jest to możliwe np. ze względów bezpieczeństwa) poczekać na ewentualne sprawdzenie wezwania przez dyspozytora Państwowej Straży Pożarnej.

Informację o zdarzeniu i fakcie zaalarmowania straży pożarnej (policji) należy również natychmiast przekazać ochronie obiektu, gdyż pierwsza przybyła na miejsce jednostka Państwowej Straży Pożarnej od nich będzie oczekiwała szczegółów dotyczących najszybszego dotarcia do źródła pożaru i sytuacji na terenie obiektu.

Mimo, że obowiązujące obecnie w Polsce przepisy przeciwpożarowe nie nakazują pracownikowi ani żadnej innej osobie (z wyjątkiem pracowników zatrudnionych na stanowiskach ratowników lub podobnych) obligatoryjnego przystąpienia do gaszenia powstałego w obiekcie pożaru, należy wiedzieć, że każdy pożar w pierwszej fazie rozwoju można stosunkowo łatwo ugasić za pomocą dostępnego podręcznego sprzętu gaśniczego (gaśnice, koce gaśnicze itp.), co znacznie minimalizuje, straty pożarowe. Działania ratownicze należy też podjąć w sytuacji, w której ich zaniechanie spowoduje śmierć człowieka – np. w pomieszczeniu znajduje się osoba niepełnosprawna lub nieprzytomna, która nie może opuścić go o własnych siłach. Niemniej, jeżeli walka z ogniem przekracza nasze siły, należy jak najszybciej opuścić zagrożoną strefę, powiadamiając jednocześnie o pożarze najbliższych współpracowników, straż pożarną i ochronę obiektu.

Zasady dotyczące alarmowania oraz innych działań podejmowanych przez pracowników regulują wewnętrzne dokumenty i instrukcje w UOKiK. Zamieszczone zostały w intranecie w zakładce BHP/PPOŻ.

Zgodnie z art. 207 (1) 81 pkt. 3 oraz art. 209 (1) 81 pkt. 2 ustawy z 1974 r. Kodeksu pracy pracodawca jest zobowiązany do wyznaczenia pracownika odpowiedzialnego za gaszenie pożarów i ewakuację oraz poinformowanie o zagrożeniu reszty pracowników.

Pamiętać należy, że podejmowanie działań ponad swoje możliwości, wyposażenie i poziom wyszkolenia staje się tylko niepotrzebnym nikomu ryzykiem.

W przypadku wystąpienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w obiekcie, skutkującego interwencją stosownych służb ratowniczych, należy jak najszybciej powiadomić o tym fakcie ochronę obiektu i Dyrektora Generalnego UOKiK - będącego Zarządcą budynku, nr. tel. 22 55 60 129 (sekretariat).

Niezależnie od wymienionych wyżej działań, w każdym przypadku, gdy na skutek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia istnieje ryzyko zagrożenia życia, lub zdrowia pracowników bądź innych osób przebywających na terenie obiektu należy bezzwłocznie ogłosić alarm ewakuacyjny.

2. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU OGŁOSZENIA EWAKUACJI Z OBIEKTU

Rodzaje alarmów ewakuacyjnych

Rodzaje zagrożeń:

- lokalne - dotyczące 1 lub 2 pokoi - pracownik ochrony ocenia czy zagrożenie może usunąć sam lub z pomocą innych pracowników ochrony. Przekazuje informacje Kierownikowi ochrony o potrzebie wyłączenia alarmu lub w przypadku braku możliwości opanowania zagrożenia potwierdza konieczność włączenia alarmu;
- korytarza - dotyczy 1 odcinka - włączony pojedynczy sygnalizator akustyczno-optyczny na jednym odcinku nie oznacza ewakuacji pracowników i interesantów z budynku. Jest to informacja o powstaniu lokalnego zagrożenia, które sprawdza pracownik ochrony budynku w czasie nie dłuższym niż 4 minuty. W tym czasie pracownicy ochrony sprawdzają powód włączenia alarmu i usuną zagrożenie albo potwierdzą konieczność włączenia alarmu;
- budynku - dotyczy całego budynku - włączone sygnalizatory akustyczno-optyczne w całym budynku oznaczają ewakuację wszystkich pracowników i osób przebywających w budynku.

Dowódca ochrony w przypadku konieczności włączenia alarmu w całym budynku natychmiast powiadamia Dyrektora Generalnego UOKiK o zagrożeniu. Decyzje o dalszym postępowaniu podejmuje Dyrektor Generalny UOKiK.

W przypadku zarządzenia ewakuacji należy postępować zgodnie z wytycznymi zawartymi w niniejszej Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

Drogi i kierunki ewakuacyjne są zaznaczone zielonymi strzałkami na planach budynku rozmieszczonych na każdej kondygnacji przy głównej klatce schodowej oraz bocznych klatkach schodowych.

UWAGA!

- w czasie ewakuacji obowiązuje zakaz korzystania z wind - wszyscy opuszczają zagrożony budynek schodami;
- ewakuować należy w pierwszej kolejności osoby o ograniczonej (z różnych względów) zdolności poruszania się, zamykać strumień ruchu powinny osoby najbardziej sprawne;
- pracownicy i inne osoby (goście, interesanci) ewakuowani z budynku w przypadku nagłego złego samopoczucia tj. zawrotów głowy, mdłości zgłaszają się do kierującego ewakuacją, nie oddalają się z miejsca zbiórki;
- w punkcie zbiórki będzie udzielana pierwsza pomoc osobom poszkodowanym. W wypadkach nagłych, wymagających natychmiastowego zastosowania pierwszej pomocy, pomoc taka będzie udzielona w miejscu pobytu osoby wymagającej tej pomocy o ile nie zakłóci to procesu ewakuacji;
- miejscem zbiórki ewakuowanych pracowników i innych osób przebywających w budynku jest rejon parkingu przed Narodowym Bankiem Polskim i Hotelem „GROMADA” na Placu Powstańców Warszawy. W przypadku zmiany miejsca zbiórki, np. ze względu na inne zagrożenia, komunikat o zmianie będzie podawany przez ochronę przy wyjściu z budynku.
- opuszczenie miejsca zbiórki i ewentualny powrót do gmachu możliwy jest dopiero po ogłoszeniu komunikatu o odwołaniu ewakuacji oraz za zgodą Kierującego ewakuacją.

Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji

Budynek UOKiK podlega obowiązkowi praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji, ponieważ stanowi 5 stref pożarowych przeznaczonych dla ponad 50 osób każda, będących jej stałymi użytkownikami (Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów - Dz. U. Nr 109, poz. 719, § 17). Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji należy przeprowadzać nie rzadziej niż raz na dwa lata.

Procedura sprawdzająca:

- Dyrektor Generalny ustala datę i godzinę przeprowadzenia praktycznej próby ewakuacji. Osoby przez niego wyznaczone odpowiadają za sprawny i bezpieczny przebieg ewakuacji ludzi z budynku. Rola tych osób polega na sprawdzeniu, czy do

wszystkich użytkowników pomieszczeń dotarło polecenie opuszczenia obiektu oraz zorganizowanie ewentualnej bezpośredniej pomocy wszystkim potrzebującym, tzn. niepełnosprawnym, chorym (np. z objawami ataku epilepsji), kontuzjowanym, czy zdezorientowanym na skutek zdenerwowania ludziom. Osoby te powierzony sobie obszar opuszczają jako ostatnie;

- o terminie próby należy powiadomić właściwego Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej nie później niż na tydzień przed jej przeprowadzeniem;
- ćwiczenia ewakuacji prowadzone będą siłami własnymi. Trzeba je wcześniej zaplanować, omówić z ochroną budynku i dyrektorami poszczególnych komórek organizacyjnych;
- o ćwiczeniach należy powiadomić Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Policję i Straż Miejską. Służby te mogą uczestniczyć w zaimprovizowanych działaniach ratowniczo-gaśniczych;
- ustalonym terminie zarządzić ewakuację obiektu włączając stoper;
- zmierzyć czas od momentu zarządzenia ewakuacji do chwili opuszczenia obiektu przez ostatnią osobę;
- zorganizować bezpośrednio po próbie spotkanie kadry kierowniczej z ewentualnym przedstawicielem PSP celem omówienia przebiegu próby i ustalenia zaleceń poprawiających sprawność ewakuacji;
- przygotować raport z próbnej ewakuacji zawierający wnioski do wdrożenia na przyszłość.

Obowiązki pracowników

Wszyscy pracownicy są zobowiązani do przestrzegania przepisów przeciwpożarowych.

Obowiązki pracownika ochrony

W budynku Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przez całą dobę dyżurują pracownicy ochrony, do których obowiązków należy: reagowanie na alarm z systemu SSP (sprawdzanie zasadności włączenia alarmu – potwierdzenie lub anulowanie), alarmowanie pracowników w przypadku powstania pożaru i wezwanie straży pożarnej oraz przystąpienie do działań ratowniczo-gaśniczych, wskazanie dróg dotarcia do miejsca pożaru przybyłym jednostkom ratowniczym, posiadanie numerów telefonów służb ratowniczych, znajomość obsługi urządzeń przeciwpożarowych znajdujących się na terenie Urzędu, przechowywanie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego i udostępnianie jej na żądanie kierownikowi akcji ratowniczo-gaśniczej w przypadku powstania pożaru.

Ewakuacja ludzi z obiektu

W każdym obiekcie użyteczności publicznej istnieją wytyczone i oznakowane zgodnie z Polską Normą PN-92 N-01256/02 pt. „Znaki bezpieczeństwa – ewakuacja” drogi służące do celów ewakuacji. Do celów ewakuacyjnych należy wyznaczać **normalne** drogi komunikacyjne, służące do codziennego poruszania się ludzi, a więc korytarze, drzwi i klatki schodowe.

Najważniejsze z wymogów stanowią że:

- **maksymalna długość dojścia do wyjścia ewakuacyjnego** mierzona od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia na drogę ewakuacyjną wynosi w strefach pożarowych ZLIII (zagrożenie ludzi kategoria III) z dwoma dojściami 60 m;
- **przejście** rozumiane jako droga w pomieszczeniu od najdalszego miejsca, gdzie może przebywać człowiek, do wyjścia na drogę ewakuacyjną może prowadzić przez maksymalnie trzy pomieszczenia – razem z dojściem do wyjścia ewakuacyjnego długość nie może przekroczyć 60 m;
- **szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych** oblicza się przyjmując 0,6 m na 100 osób mogących przebywać na danej kondygnacji, jednak szerokość ta nie może być mniejsza niż 1,4 m;
- **wysokość dróg ewakuacyjnych** nie może być mniejsza niż 2,2 m, natomiast wysokość przejścia, drzwi lub lokalnego obniżenia – 2 m.;
- **szerokość wyjścia ewakuacyjnego** (drzwi) należy dostosować do liczby ludzi przebywających jednocześnie w pomieszczeniu, przyjmując 0,6 m. szerokości wyjścia na 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m w świetle. Drzwi te w każdym przypadku muszą mieć zapewnioną możliwość otwarcia ich od wewnątrz. Nie mogą to być drzwi obrotowe ani podnoszone. Z zachowaniem pewnych ściśle określonych warunków można na drogach ewakuacyjnych stosować drzwi rozsuwane;
- **korytarze** należy dzielić na odcinki nie dłuższe niż 50 m za pomocą drzwi dymoszczelnych lub innych urządzeń technicznych zapobiegających rozprzestrzenianiu się dymu.

Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, zabronione jest stosowanie elementów wykończenia wewnątrz wykonanych z materiałów łatwo zapalnych.

Podczas ewakuacji nie wolno w żadnym wypadku korzystać z dźwigów osobowych i towarowych, przejść technologicznych, kanałów instalacyjnych, gzymsów, rynien,

piorunochronów itp. Budynek należy starać się opuszczać tylko drzwiami oznakowanymi zieloną tablicą:

Pełny zestaw znaków ewakuacyjnych (zgodnych z Polską Normą PN-92-N-01256/02) pokazuje **załącznik nr 1** niniejszego dokumentu. Natomiast szczegółowe zasady rozmieszczania wszystkich znaków ochrony przeciwpożarowej reguluje ustanowiona w 1998 roku Polska Norma PN-N-01256-5.

Jeżeli z uzasadnionych przyczyn nie jest możliwe opuszczenie obiektu, np. na skutek silnego zadymienia korytarza lub klatki schodowej, należy schronić się możliwie najdalej od ognia i dymu, wybierając najbliższe wyposażone w okno pomieszczenie (pamiętając, aby odruchowo nie zamknąć się na klucz, w razie potrzeby uszczelniając drzwi np. zasłonami lub odzieżą). Jeżeli możliwe jest otwarcie okna, zawsze trzeba skorzystać z tej okazji aby nie ulec zatruciu toksycznymi i często bezwonnymi gazami pożarowymi mogącymi dostać się do pomieszczenia. Otwarte okno należy też wykorzystać do zasygnalizowania swojej obecności w budynku osobom znajdującym się na zewnątrz. Jeśli natomiast otwarcie lub wybitcie okna z różnych względów nie jest możliwe, należy jak najszybciej o swojej sytuacji postarać się poinformować (np. telefonicznie) straż pożarną.

Należy też przewidzieć sytuację, iż - w przypadku niepalnej konstrukcji budynku oraz szybkiej w warunkach aglomeracji miejskiej interwencji straży pożarnej wyposażonej w profesjonalny sprzęt i agregaty oddymiające - pozostanie w zamykanym i wentylowanym lub wyposażonym w okna pomieszczeniu, jest znacznie mniej ryzykowne niż próba pokonania kilkunastu metrów zadymionego korytarza lub inne, nierzadko skrajnie desperackie metody ewakuacji. Ewakuacja ludzi powinna być jednak zarządzana zawsze, gdy istnieje choćby najmniejsze ryzyko zagrożenia życia przebywających w obiekcie osób. W przypadku wystąpienia widocznych objawów zagrożenia ewakuacja w pierwszym etapie z reguły ogłaszana jest spontanicznie i taki też będzie jej przebieg w pierwszej fazie. Dlatego istotne jest, aby jak najszybciej przyjęła ona zorganizowaną formę i była kierowana przez ludzi obdarzonych wyjątkowo silnymi cechami osobowości, nie ulegającymi emocjom i cieszącymi się powszechnym autorytetem, w tym wyznaczonych przez pracodawcę.

W trakcie ewakuacji należy liczyć się z utrudnieniami, takimi jak dym, zanik oświetlenia, duże natężenie ruchu na drogach ewakuacyjnych, koniecznością udzielenia pomocy osobom chorym, kontuzjowanym, wystraszonym, zdezorientowanym itp.

Pomieszczenia zadymione należy opuszczać w pozycji pochylonej, gdyż dym oraz inne gazy powstałe w wyniku spalania zaczynają wypełniać pomieszczenia począwszy od sufitu w kierunku podłogi. Przy podłodze stężenie toksycznych gazów będzie najmniejsze. Pamiętajmy, że sprawne i płynne przeprowadzenie ewakuacji jest najbardziej efektywne.

Należy za wszelką cenę nie dopuścić do wybuchu paniki.

Za podstawowe miejsce zbiórki po ewakuacji przyjmuje się teren na zewnątrz budynku w okolicy Hotelu Gromada lub budynku Narodowego Banku Polskiego.

Z uwagi na różnorodność zdarzeń, które mogą skutkować potrzebą ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego, nie jest możliwe zagwarantowanie bezpieczeństwa w takim punkcie (w przypadku specyficznych zagrożeń, np. kierunek rozprzestrzeniania się dymu lub substancji toksycznej), miejsce zbiórki po ewakuacji może ulec przesunięciu.

Rys. Oznakowanie miejsca zbiórki do ewakuacji.

3. INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WZYWANIA KARETKI POGOTOWIA RATUNKOWEGO

Podstawowym numerem alarmowym Pogotowia Ratunkowego w Polsce jest numer

999

Pod tym numerem należy zgłaszać wszelkie sytuacje, w których konieczna będzie pomoc zespołów ratownictwa medycznego.

Zgłoszenie odbiera przeszkolony dyspozytor. Dyspozytor musi zadać kilka podstawowych pytań tak, aby ustalić powód wezwania, jego pilność oraz rodzaj zespołu, który zrealizuje to wezwanie. DLATEGO NIEZWYKLE WAŻNE JEST PODAJANIE ZA PYTANIAMI DYSPOZYTORA.

Bardzo istotne jest, aby nawet w dramatycznej sytuacji, nie podnosić głosu, nie krzyczeć, nie poganiać dyspozytora – to nie przyspieszy dotarcia zespołu, a może nawet opóźnić czas realizacji.

Jakie pytania zadaje dyspozytor:

- *co się stało?*
- *jaki jest numer telefonu osoby wzywającej? - należy koniecznie podać numer, może to ułatwić dojazd zespołowi ratunkowemu, a w przypadku przerwania rozmowy umożliwić ponowne nawiązanie połączenia ze strony dystrybutora*
- *czy osoba poszkodowana jest przytomna? czy się rusza? czy reaguje na dotyk, ból, wezwanie, np.: "jak się pan nazywa"?*
- *czy oddycha? czy porusza klatką piersiową lub brzuchem? czy wyczuwalny jest puls? (badanie pulsu na tętnicy szyjnej)*
- *jaki jest adres, spod którego jest wykonane połączenie? (proszę pamiętać, aby podać nazwę miasta, z którego się dzwoni – telefony komórkowe często przełączają się do różnych miast)*
- *jakie jest imię i nazwisko osoby poszkodowanej? (jeśli jest znane)*

W przypadku nagłego zatrzymania krążenia (osoba jest nieprzytomna lub występuje brak wyczuwalnego oddechu) dyspozytor proponuje pomoc w prowadzeniu resuscytacji.

TYLKO TAKIE ZABIEGI MOGĄ URATOWAĆ ŻYCIE.

4. INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK ZGŁOSZENIA O PODŁOŻENIU ŁADUNKU WYBUCHOWEGO

ALARMOWANIE

Osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub zauważyła w obiekcie przedmiot niewiadomego pochodzenia mogący być ładunkiem wybuchowym, jest obowiązana o tym zawiadomić:

- Dyrektora Generalnego UOKiK - tel. 22-55 60 129 oraz ochronę budynku nr 22-55 60 242

- policję - tel. **997** lub **112**.

Zawiadamiając policję należy podać:

- treść rozmowy ze zgłaszającym podłożenie ładunku wybuchowego,
- miejsce (adres) i opis zlokalizowanego przedmiotu, który może być ładunkiem wybuchowym,
- numer telefonu, z którego prowadzona jest rozmowa i swoje nazwisko,
- uzyskać od policji potwierdzenie przyjętego powyższego zawiadomienia.

AKCJA POSZUKIWAWCZA ŁADUNKU WYBUCHOWEGO PO UZYSKANIU INFORMACJI O JEGO PODŁOŻENIU.

Do czasu przybycia policji akcją kieruje Dyrektor Generalny UOKiK lub osoba go zastępująca.

Kierujący działaniem ratowniczym zarządza, aby osoby upoważnione dokonały sprawdzenia, czy w na terenie obiektu znajdują się:

- przedmioty, rzeczy, urządzenia, paczki itp., których wcześniej nie było i nie wniesli ich użytkownicy pomieszczeń (a mogły być wniesione, pozostawione przez inne osoby np. interesantów),
- ślady przemieszczania elementów wyposażenia pomieszczeń,
- zmiany w wyglądzie zewnętrznym przedmiotów, rzeczy, urządzeń, które przedtem w pomieszczeniu były oraz emitowane z nich sygnały (np. dźwięki mechanizmów zegarowych, świeące elementy elektroniczne, itp.).

Zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń, których - w ocenie użytkowników obiektu - przedtem nie było, a zachodzi podejrzenie, iż mogą to być ładunki wybuchowe, nie wolno dotykać. O ich umiejscowieniu należy natychmiast powiadomić przełożonych i policję.

W przypadku zaobserwowania niepokojących zmian, należy domniemywać, iż pojawienie się tych zmian mogło nastąpić na skutek działania sprawcy podłożenia ładunku wybuchowego. W tej sytuacji Dyrektor Generalny UOKiK lub osoba go zastępująca może wydać decyzję o ewakuacji osób z zagrożonego obiektu przed przybyciem policji.

Należy zachować spokój i opanowanie, aby nie dopuścić do przejawów paniki.

AKCJA ROZPOZNAWCZO – NEUTRALIZACYJNA ZLOKALIZOWANYCH ŁADUNKÓW WYBUCHOWYCH

Po przybyciu do obiektu policjanta lub policyjnej grupy interwencyjnej, osoba upoważniona lub pełniąca jej obowiązki powinna przekazać policji wszelkie informacje, dotyczące zdarzenia oraz wskazać miejsca zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń obcego pochodzenia oraz punkty newralgiczne w obiekcie.

Policjant lub dowódca grupy policjantów przejmuje kierowanie akcją.

Na wniosek policjanta kierującego akcją, Dyrektor Generalny UOKiK lub osoba go zastępująca podejmuje i wydaje decyzję o ewakuacji osób z obiektu - o ile wcześniej to nie nastąpiło.

Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń obcych oraz neutralizowaniem ewentualnie podłożonych ładunków wybuchowych zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane ogniwa organizacyjne policji, przy wykorzystaniu specjalistycznych środków technicznych.

Policjant kierujący akcją po zakończeniu działań przekazuje protokolarnie obiekt administratorowi.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Osobom przyjmującym zgłoszenia o podłożeniu ładunków wybuchowych oraz administratorom obiektu nie wolno lekceważyć żadnej informacji na ten temat i każdorazowo powinni powiadomić o tym policję, która z urzędu dokonuje sprawdzenia wiarygodności każdego zgłoszenia.

Administrator obiektu winien podejmować wszelkie kroki zmierzające do fizycznej i technicznej ochrony obiektu, uniemożliwiającej podkładanie w nim ładunków wybuchowych.

WSKAZÓWKI DO PROWADZENIA ROZMOWY ZE ZGŁASZAJĄCYM O PODŁOŻENIU BOMBY

Rozmowę prowadzić spokojnie i uprzejmie. Rozmówca (osoba, która odbiera informację) powinna starać się podtrzymać rozmowę przedłużając jej czas trwania.

W trakcie rozmowy należy dążyć do uzyskania możliwie największej liczby informacji o zgłaszającym i posiadanej przez niego wiedzy o terenie lub obiekcie zamachu oraz o podłożonym ładunku wybuchowym. W tym celu należy zadawać pytania typu:

- dlaczego bomba została podłożona?

- jak ona wygląda?
- jakiego rodzaju jest bomba?
- gdzie jest bomba w tej chwili?
- kiedy bomba wybuchnie?

Pytania powyższe i inne, uzależnione będą od konkretnej sytuacji.

Rozdział V. Zasady prowadzenia i wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Poprzez pojęcie „prace niebezpieczne pod względem pożarowym” należy rozumieć wszystkie prace wykonywane przy użyciu ognia otwartego, urządzeń iskrzących, lub procesy wytwarzające, bądź potrzebujące wysokiej temperatury, takie jak np.: spawanie gazowe i elektryczne metali, ich zgrzewanie, lutowanie płomieniem (tzw. twarde), cięcie palnikami gazowymi oraz: cięcie i szlifowanie metali tarczami, podgrzewanie substancji i materiałów palnych (smoła, lepik, papa termozgrzewalna), usuwanie starych powłok malarskich metodą opalania i inne podobne czynności prowadzone poza stałymi, specjalnie do tego celu przeznaczonymi miejscami. Szczegółowe zasady zabezpieczania takich prac regulowane są przez przepisy zawarte w Rozdziale 8 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109, poz. 719).

Ocena prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, prac remontowych oraz innych mogących stworzyć takie zagrożenie

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu, zobowiązany jest każdorazowo:

- ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prowadzone będą prace;
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru i rozprzestrzenienia się pożaru lub wybuchu;
- wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg pracy oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje (np. książeczka spawacza);
- zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Rozpoczęcie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy poprzedzić sporządzeniem „Zezwolenia na prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych” wg wzoru podanego w **załączniku 2** oraz uzyskania przez wykonawcę pisemnego zezwolenia na ich prowadzenie od administratora obiektu.

Przedsięwzięcia mające na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzenienia się pożaru lub wybuchu

Podczas wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy:

- zabezpieczyć przed zapaleniem wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym elementy konstrukcji, wykończenia budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych. Przykłady zabezpieczenia tego typu prac pokazuje **załącznik nr 3**;
- prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z używaniem palnych cieczy lub gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
- mieć w miejscu wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym sprzęt umożliwiający całkowitą likwidację wszystkich zarzewi i źródeł pożaru;
- po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane oraz rejon przyległy. W razie potrzeby kontrolę należy powtórzyć w odstępach czasu ustalonych w punkcie 9 „Zezwolenia na wykonywanie prac pożarowo niebezpiecznych”;
- używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wykonania pożaru.

Całkowitą odpowiedzialność za właściwe prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym ponosi ich bezpośredni wykonawca. Zapis o odpowiedzialności wykonawcy za ich bezpieczne prowadzenie powinien znaleźć się w umowie lub zleceniu, a fakt przyjęcia do wiadomości i stosowania tego zapisu musi być potwierdzony przez wykonawcę czytelnym podpisem.

Rozdział VI. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią instrukcji oraz obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi

Zapoznanie nowo przyjmowanych pracowników z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Każdy pracownik powinien przejść podstawowy instruktaż z zakresu zagadnień poświęconych ochronie przeciwpożarowej podczas szkolenia wstępnego BHP. Instruktaż ma na celu:

- zapoznanie pracownika z zagrożeniem pożarowym mogącym wystąpić na jego stanowisku pracy oraz sposobami przeciwdziałania tym zagrożeniom;
- zapoznanie pracownika ze sposobami postępowania na wypadek powstania pożaru, jego likwidacji w zarodku oraz zasad ewakuacji ludzi i mienia;
- zapoznanie pracownika z zasadami posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym.

Podstawowy instruktaż przeciwpożarowy powinien przeprowadzić pracownik prowadzący sprawy ppoż., a w przypadku braku kogoś takiego, inna wyznaczona do tego celu osoba (np. pracownik służby BHP).

Podstawowy instruktaż przeciwpożarowy może być częścią instruktażu ogólnego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, o którym mowa w paragrafach: 8, 9 i 10 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996r. W sprawie szczegółowych zasad szkolenia w zakresie BHP (Dz. U. nr 62 poz. 285). Program tego instruktażu stanowiący załącznik do wymienionego wyżej Rozporządzenia nakazuje zapoznanie pracowników z podstawową tematyką z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz postępowania w razie pożaru. W każdym jednak przypadku **nieodłącznym elementem podstawowego instruktażu z zakresu zagadnień przeciwpożarowych powinno być zapoznanie zatrudnianego pracownika z treścią obowiązującej w obiekcie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.**

Zapoznanie się z treścią Instrukcji pracownik powinien potwierdzić na piśmie, np. w formie oświadczenia - dokument ten (lub inną formę adnotacji potwierdzającej powyższy fakt) należy umieścić w teczce akt osobowych pracownika w części B.

Zapoznavanie pracowników z obowiazujacymi przepisami przeciwpozarowymi – szkolenia przeciwpozarowe

Zgodnie z wymogiem nałożonym przez art. 4 p. 1 ust. 4a Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (jedn. tekst: Dz. U. z 2009r. Nr 178 poz. 1380 z późn. zm.) właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu zobowiązany jest do zapoznania pracownika z obowiązującymi go przepisami przeciwpożarowymi (ogólnymi i wewnętrznymi). Ustawa celowo nie precyzuje ani nie określa żadnego ich zakresu, gdyż podczas stosunkowo krótkiego czasu przeznaczonego na szkolenie, nie jest możliwe nawet powierzchowne poznanie wszystkich, wydanych w tej dziedzinie aktów prawnych. Wyboru przepisów powinien dokonać wykładowca, uwzględniając specyfikę obiektu, stanowiska pracy szkolonych pracowników w odniesieniu do programu szkoleń zatwierdzonych przez pracodawcę.

Wymagane ustawowo zapoznanie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi warto jest poszerzyć o wiedzę z zakresu profilaktyki przeciwpożarowej, ewakuacji, postępowania w przypadku pożaru lub innego podobnego zagrożenia oraz zasad używania stosowanych w obiekcie urządzeń i instalacji pożarowych i posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym (gaśnicami, agregatami gaśniczymi itp.). Szkolenie takie powinno powierzyć się wykwalifikowanemu specjalście (oficerowi, aspirantowi pożarnictwa) lub firmie wyspecjalizowanej w zakresie świadczenia usług z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

W celu dostosowania szkolenia do specyfiki obiektu i występujących w nim zagrożeń, **podstawą do opracowania programu szkolenia, powinna być obowiązująca na terenie obiektu Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego.**

Szkolenie powinno być przeprowadzone w czasie możliwie jak najkrótszym od momentu zatrudnienia pracownika. Stałe zmiany w obowiązujących przepisach przeciwpożarowych oraz rozwój techniki pożarniczej powodują, że należy je powtarzać zgodnie z czasookresami szkoleń okresowych BHP.

Zapoznanie się nowych pracowników z Instrukcją wymaga podpisania przez nich oświadczenia stanowiącego **załącznik nr 4**. Zapoznanie pracowników z aktualizacją Instrukcji polega na zamieszczeniu jej w intranecie i podanie tym samym dokumentu do publicznej wiadomości lub w inny przyjęty przez pracodawcę sposób. Najemcom i użytkownikom budynku przekazuje się zaakceptowaną kopię dokumentu za poświadczeniem przyjęcia.

Rozdział VII. Zabezpieczenie pogorzeliska i likwidacja skutków pożaru

Obowiązujące w Polsce przepisy prawne, pozwalają kierującemu działaniem ratowniczym strażakowi Państwowej Straży Pożarnej wydać decyzję, na podstawie której może zobowiązać on właściciela, zarządcę lub użytkownika obiektu (lub jego przedstawiciela, np. pracownika) do dozoru i zabezpieczenia pogorzeliska przed ponownym rozgorzeniem ognia, lub do czasu podjęcia niezbędnych czynności dochodzeniowych przez organa policji lub prokuratury. Należy mieć świadomość, że do czasu wykonania niezbędnych czynności dochodzeniowo – śledczych nie wolno dokonywać żadnych prac porządkowych, lub remontowych polegających na usunięciu bądź wymianie spalonych (nadpalonych) przedmiotów, instalacji i elementów wyposażenia obiektu. Trzeba też pamiętać, iż niektóre firmy ubezpieczeniowe prowadzące własne postępowanie odszkodowawcze, uzależniają wypłatę świadczenia, m. in. od opisu stanu faktycznego dokonanego przez swojego przedstawiciela.

Dlatego rozpoczęcie fizycznego usuwania skutków pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w wyniku którego powstały ofiary w ludziach lub znaczne straty materialne, należy każdorazowo uzgodnić z policją, strażą pożarną i ewentualnie przedstawicielem ubezpieczyciela.

Decyzja o przekazaniu miejsca pożaru zawierająca podstawę prawną oraz szczegółowe zalecenia odnośnie dalszego postępowania wydawana jest na piśmie, na specjalnym formularzu pod nazwą „Postanowienie o przekazaniu miejsca objętego działaniem ratowniczo-gaśniczym”. Wzór formularza określony jest w załączniku nr 12 do Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. 2011 r. Nr 46 poz. 239 z późn. zm.). Jeden egzemplarz postanowienia otrzymuje osoba zobowiązana, drugi dołączany jest do dokumentacji zdarzenia przechowywanej we właściwej terenowo Jednostce Ratowniczo – Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej.

Rozdział VIII. Obowiązki właścicieli lokali i najemców

Każda osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja wynajmująca pomieszczenie na terenie budynku UOKiK w Warszawie, zgodnie z zapisem zawartym w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (jedn. tekst: Dz.U. z 2002r. nr 147 poz. 1229 z późn. zm.), jest zobowiązana zabezpieczać je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem oraz odpowiada za stan zabezpieczenia ppoż. wynajmowanych pomieszczeń.

W związku z powyższym każdy z wymienionych wyżej podmiotów powinien:

1. zgodnie z art. 4 ust. 1 p. 4a cytowanej wyżej ustawy zapoznać swoich pracowników z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią niniejszej Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego. Szkolenie to powinno być uzupełnione praktycznym zapoznaniem pracowników z drogami ewakuacyjnymi oraz zasadami ewakuacji ludzi z obiektu;
2. wspólnie z administracją budynku opracować procedurę umożliwiającą pracownikom ochrony oraz wezwanym służbom ratowniczym (w sytuacjach awaryjnych takich jak pożar lub inne miejscowe zagrożenie) dostęp do wszystkich wynajmowanych przez siebie pomieszczeń;
3. opracować wewnętrzną procedurę pozwalającą w przypadku zaistnienia zagrożenia na szybkie powiadomienie o niebezpieczeństwie wszystkich swoich pracowników. W przypadku organizowania przez administrację budynku ćwiczebnego alarmu ewakuacyjnego, należy bezwzględnie wziąć w nim udział;
4. egzekwować od podległych sobie pracowników oraz innych osób przebywających w wynajmowanych przez siebie pomieszczeniach obowiązującego w budynku zakazu palenia wyrobów tytoniowych poza miejscami do tego celu wyznaczonymi oraz używania otwartego ognia;
5. w przypadku potrzeby wykonania jakichkolwiek prac mających charakter „prac niebezpiecznych pożarowo”, wykonywać je ściśle z ustaleniami zawartymi w niniejszej Instrukcji (patrz Rozdział VI) – po wcześniejszym zawiadomieniu administratora budynku;
6. w przypadku zmiany przeznaczenia powodującego wzrost zagrożenia pożarowego wynajmowanych pomieszczeń, w celu podjęcia stosownych kroków profilaktycznych każdorazowo uzgodnić ten fakt z administracją budynku.
7. w przypadku potrzeby przeróbki wewnętrznej instalacji elektrycznej oraz włączania nowych odbiorników prądu powodujących znaczny wzrost jej obciążenia, każdorazowo uzgadniać ten fakt z administracją budynku oraz konserwatorem urządzeń i instalacji elektrycznych;

8. w przypadku ogłoszenia w obiekcie alarmu ewakuacyjnego, natychmiast rozpocząć ewakuację oraz bezwzględnie wykonywać wszystkie polecenia osób kierujących ewakuacją;
9. w przypadku zaistnienia w którymkolwiek z wynajmowanych przez siebie pomieszczeń każdego, nawet najmniejszego pożaru, podjąć natychmiast działania określone w niniejszej Instrukcji. Niezależnie od tego, w celu ustalenia przyczyn oraz przedsięwzięcia kroków uniemożliwiających powstanie takiego zdarzenia w przyszłości, należy niezwłocznie powiadomić o tym fakcie administrację obiektu.
10. przestrzegać wszystkich obowiązujących w Polsce przepisów przeciwpożarowych oraz innych pośrednio z nimi związanych.
11. ponadto zabrania się pogarszania stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego wynajmowanych pomieszczeń czy też obiektów,
12. należy wyposażyć wynajęte pomieszczenia w niezbędne urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
13. należy oznakować drogi ewakuacji zgodnie z postanowieniami instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

Rozdział IX. Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla pracowników

Zadania i obowiązki administratora obiektu

Do podstawowych obowiązków administratora obiektu w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy w szczególności:

- sprawowanie nadzoru nad realizacją zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w podległym obiekcie;
- przestrzeganie i nadzorowanie w podległych im placówkach okresowych kontroli przestrzegania przepisów oraz stanu urządzeń, aparatury i instalacji technologicznych pożarowo niebezpiecznych.

Zadania i obowiązki inspektora ds. ochrony przeciwpożarowej

Do podstawowych obowiązków kierownika w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy w szczególności:

- kontrolowanie wykonania prac konserwacyjnych i remontowych urządzeń i instalacji ze szczególnym uwzględnieniem przepisów przeciwpożarowych;
- wdrażanie wniosków wynikających z przeprowadzonych przeglądów oraz kontroli urządzeń i instalacji przeciwpożarowych;
- kontrola prowadzonych prac remontowo-budowlanych i spawalniczych dokonywanych poza stałym stanowiskiem spawacza;
- nadzór nad właściwym korzystaniem z urządzeń energetycznych przez użytkowników;
- weryfikacja terminowości przeglądów działania urządzeń i instalacji sygnalizacyjno-alarmowych;
- wydawanie odpowiednich poleceń w celu usunięcia usterek lub uchybień stwierdzonych w nadzorowanych obiektach oraz mających na celu poprawę stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego;
- przestrzeganie oraz realizacja wydawanych zarządzeń i poleceń wewnętrznych, a także przepisów państwowych w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- przedkładanie wniosków o wyłączenie z eksploatacji obiektów lub urządzeń znajdujących się w użytkowaniu, które stwarzają szczególne zagrożenia pożarowe lub wybuchowe do czasu ich odpowiedniego zabezpieczenia;
- dopilnowania przeszkolenia personelu w zakresie ochrony przeciwpożarowej;

- omawianie na naradach stanu bezpieczeństwa pożarowego oraz dopilnowanie realizacji podjętych przedsięwzięć w tym zakresie.

Obowiązki osób sprzątających pomieszczenia

Do podstawowych obowiązków osób sprzątających pomieszczenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy w szczególności

- wykonywanie pracy zgodnie z zasadami bezpieczeństwa pożarowego,
- odbywanie szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- opróżnianie i codzienne wynoszenie do śmietnika wszelkiego rodzaju odpadów znajdujących się w koszach, popielniczkach itp.

Zadania i obowiązki wszystkich pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej, bez względu na zajmowane stanowisko

Do podstawowych obowiązków pracownika oraz pracowników firm zewnętrznych (najemcy), w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego należy w szczególności:

- przestrzeganie regulaminów i instrukcji przeciwpożarowych obowiązujących na stanowisku pracy,
- dbałość o właściwy stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w pomieszczeniach oraz utrzymanie należytego porządku i czystości na stanowisku pracy,
- przyswajania i przestrzegania przepisów przeciwpożarowych,
- niezwłoczne usuwanie stwierdzonych usterek mogących spowodować powstanie lub rozprzestrzenienie się pożaru oraz zgłaszanie o tym właściwemu przełożonemu,
- uczestniczenie w prowadzonych szkoleniach przeciwpożarowych,
- dokładne sprawdzanie po zakończeniu pracy stanowiska pracy, usunięcie wszelkiego rodzaju odpadów i śmieci, wyłączenie dopływu energii elektrycznej,
- znajomość i przestrzeganie instrukcji przeciwpożarowych, sposobów alarmowania jednostek straży pożarnych oraz użycia podręcznego sprzętu i środków gaśniczych,
- nie zastawianie dróg pożarowych i ewakuacyjnych, dostępu do urządzeń, sprzętu i środków gaśniczych oraz urządzeń energetycznych,
- przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i posługiwania się otwartym ogniem w miejscach pożarowo niebezpiecznych odpowiednio oznakowanych tablicami informacyjnymi,

W przypadku powstania pożaru:

W przypadku powstania pożaru do obowiązku wszystkich pracowników należy czynne włączenie się do akcji likwidacji zaistniałego pożaru, a w szczególności:

- natychmiastowe zaalarmowanie straży pożarnej o powstałym pożarze przy użyciu wszelkich dostępnych środków łączności i alarmowania;
- zaalarmowanie pracowników i przełożonych o zaistniałym pożarze oraz natychmiastowe przystąpienie do likwidacji pożaru przy użyciu podręcznych środków gaśniczych;
- wykonywania czynności ratowniczych według poleceń kierującego akcją gaśniczą, a po przybyciu straży pożarnej podporządkowanie się rozkazom dowódcy przybyłej jednostki;
- udzielanie wszelkich wyjaśnień i informacji kierującemu akcją gaśniczą, mogących, przyczynić się do szybkiego zlikwidowania pożaru.

W przypadku powstania pożaru do obowiązków kierownictwa i ochrony należy zaalarmowanie straży pożarnej, a do czasu jej przybycia przedsięwzięcie wszelkich środków do walki z pożarem, zaś po jej przybyciu nawiązanie ścisłej współpracy z dowódcą przybyłej jednostki.

Zadania i obowiązki pracowników ochrony obiektu w zakresie ochrony przeciwpożarowej

Do podstawowych obowiązków pracowników ochrony w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy w szczególności:

- sprawdzanie przed objęciem służby i po zakończeniu pracy, czy klucze od wszelkich pomieszczeń znajdują się w ustalonym miejscu;
- zapoznanie się z instrukcją alarmowania pożarowego oraz sposobem użycia środków alarmowych;
- kontrolowanie miejsc pożarowo niebezpiecznych, według zasad określonych wewnętrzną instrukcją;
- zapoznanie się z lokalizacją punktów przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego, i podręcznego sprzętu gaśniczego;
- zamykanie drzwi wejściowych w porze nocnej oraz sprawdzanie wygaszenia świateł we wszystkich nadzorowanych pomieszczeniach;
- meldowanie o wszelkich zauważonych usterkach i brakach swemu przełożonemu;
- w przypadku pożaru alarmowanie pracowników i wezwanie straży pożarnej oraz przystąpienie do gaszenia pożaru wszelkimi dostępnymi środkami gaśniczymi;

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

obiekt: UOKiK Warszawa

- z chwilą przybycia straży pożarnej z zewnątrz - zabezpieczenie miejsc postojowych dla wozów straży i innych wezwanych służb oraz wskazanie drogi dojazdu do pożaru;
- po zakończeniu akcji gaśniczej sprawdzenie stanu zabezpieczenia i dozoru pogorzeliska;
- kierowanie osób ewakuujących się do miejsca zbiórki.

Rozdział X. Wykaz najważniejszych obowiązujących przepisów przeciwpożarowych

(stan prawny na listopad 2017 r.)

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. nr 157 poz. 867 z poz. zm.).
2. Ustawa z dn. 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1340 z późn. zm.).
3. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. nr 109, poz. 719).
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1992 r. w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw przez kierującego działaniem ratowniczym (Dz. U. z 1992 r. nr 54 poz. 259).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 października 2005 r. w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną (Dz. U. z 2005 r. nr 225 poz. 1934 z późn. zm.).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. nr 124, poz. 1030).
7. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 180 poz. 1860 z późn. zm.).
8. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. nr 75, poz. 690 z późn. zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. 2011 r. Nr 46 poz. 239 z późn. zm.).

Rozdział XI. Aktualizacja Instrukcji

Zgodnie z § 6 ust. 7 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719), Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub prowadzonego na jego terenie procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Data aktualizacji	Powód aktualizacji	Sposób aktualizacji	Nazwisko i podpis osoby wykonującej aktualizację

ZAŁĄCZNIK NR 1

Znaki bezpieczeństwa - **ochrona przeciwpożarowa - PN-92/n-01256/01**

	<i>Hydrant wewnętrzny</i>
	<i>Gaśnica</i>
	<i>Ręczny Ostrzegacz Pożarowy</i>
	<i>Telefon do użycia w stanie zagrożenia</i>
	<i>Alarmowy sygnalizator akustyczny</i>
	<i>Drabina pożarowa</i>
	<i>Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego</i>
	<i>Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego</i>
	<i>Zestaw sprzętu gaśniczego</i>
	<i>Instrukcja postępowania na wypadek pożaru</i>
	<i>Palenie tytoniu zabronione</i>
	<i>Nie zostawiać</i>
	<i>Zakaz gaszenia wodą</i>
	<i>Zakaz używania ognia otwartego</i>

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

obiekt: UOKiK Warszawa

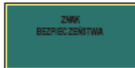
Znaki bezpieczeństwa - **ochrona przeciwpożarowa** PN-92/n-01256/04 znaki uzupełniające. ochrona technicznych ośrodków przeciwpożarowych

	<i>Sprzęt gaśniczy</i>
	<i>Sprzęt przeciwpożarowy</i>
	<i>Kurek główny instalacji gazowej</i>
	<i>Przeciwpożarowy zbiornik wodym³</i>
	<i>Przeciwpożarowe stanowisko czepiania wody</i>
	<i>Dźwig przeciwpożarowy</i>
	<i>Uruchamianie klap dymowych</i>
	<i>Otwieranie klap przeciwpożarowych</i>
	<i>Miejsce uruchamiania urządzenia gaśniczego</i>
	<i>Przylącze półstałego urządzenia gaśniczego</i>
	<i>Suchy pion</i>
	<i>Droga pożarowa nie zastawiać</i>
	<i>Nie zastawiać</i>
	<i>Hydrant zewnętrzny</i>

**Znaki bezpieczeństwa - ochrona przeciwpożarowa - PN-92/n-01256/04
znaki uzupełniające. ochrona technicznych ośrodków przeciwpożarowych**

	<i>Wł. prz.</i>
	<i>Gł. w. prz.</i>
	<i>Prz. w. prz.</i>
	<i>Gł. tab. rozdz.</i>
	<i>Tab. rozdz.</i>
	<i>Zakaz korzystania z dźwigu osobowego w razie pożaru</i>
	<i>Drzwi przeciwpożarowe NIE BLOKOWAĆ</i>
	<i>Drzwi przeciwpożarowe ZAMYKAĆ</i>
	<i>Sprzęt przeciwpożarowy</i>
	<i>Przycisk alarmowy</i>
	<i>Telefon bezpieczeństwa</i>
	<i>Gaśnica</i>
	<i>Hydrant</i>
	<i>Drabina przeciwpożarowa</i>

Znaki bezpieczeństwa – ewakuacja - PN-92/n-01256/02

	<i>Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę w lewo</i>
	<i>Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół w lewo</i>
	<i>Uwaga niski strop</i>
	<i>Uwaga próg</i>
	<i>Ciągnąć aby otworzyć</i>
	<i>Pchać aby otworzyć</i>
	<i>Klucz do wyjścia ewakuacyjnego</i>
	<i>Klucz do wyjścia ewakuacyjnego znajduje się</i>
	<i>Klucz do wyjścia ewakuacyjnego znajduje się w portierni</i>
	<i>Klucz do wyjścia ewakuacyjnego znajduje się w pokoju socjalnym</i>
	<i>Klucz do wyjścia ewakuacyjnego w pokoju pielęgniarek</i>
	<i>Zakaz korzystania z dźwigu osobowego w razie pożaru</i>
	<i>Rewers znaków bezpieczeństwa (przyklejanych na szybach)</i>
	<i>Rewers znaków bezpieczeństwa (przyklejanych na szybach)</i>

Znaki bezpieczeństwa - ochrona przeciwpożarowa - PN-92/n-01256/01

	<i>Wyjście exit</i>
	<i>Emergency exit</i>
	<i>Droga ewakuacyjna</i>
	<i>Okno ewakuacyjne</i>
	<i>Wyjście awaryjne</i>
	<i>Uwaga stopień</i>
	<i>Kierunek do schronu</i>
	<i>Miejsce składowania noszy</i>
	<i>Uwaga strome schody</i>
	<i>Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej dla niepełnosprawnych</i>
	<i>Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w górę</i>
	<i>Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w dół</i>
	<i>Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w górę</i>
	<i>Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w dół</i>

Znaki bezpieczeństwa - EWAKUACJA - PN-92/n-01256/02

	Wyjście ewakuacyjne
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę w lewo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół w lewo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę w prawo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół w prawo
	Kierunek drogi ewakuacyjnej
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej
	Drzwi ewakuacyjne
	Kierunek drogi ewakuacyjnej
	Kierunek drogi ewakuacyjnej
	Słuc aby otworzyć
	Przesunąć w celu otwarcia
	Pchać aby otworzyć
	Ciągnąć aby otworzyć

ZAŁĄCZNIK NR 2

Wzór zezwolenia na prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych

Warszawa.....

ZEZWOLENIE Nr

na prowadzenie prac pożarowo -niebezpiecznych

1. Miejsce pracy
(pomieszczenie, stanowisko, instalacja)
2. Rodzaj pracy
3. Czas pracy dnia od godz. do godz.
4. Zagrożenie pożarowo - wybuchowe w miejscu pracy
5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru, wybuchu
6. Środki zabezpieczenia:
 - a. przeciwpożarowe
 - b. BHP
 - c. inne
7. Sposób wykonania prac
8. Odpowiedzialni za:
 - a. przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenia toku prac pożarowo - niebezpiecznych
Nazwisko
Podpis
 - b. wyłączenie napięcia
Nazwisko
Podpis
 - c. dokonanie analizy stężenia par cieczy, gazów, pyłów
Nazwisko
W miejscu pracy nie występują niebezpieczne stężenia
Podpis
 - d. stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż:
Nazwisko
Podpis
9. Zezwalam na rozpoczęcie prac:
(Zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 8.)

.....
(podpis wypisującego)

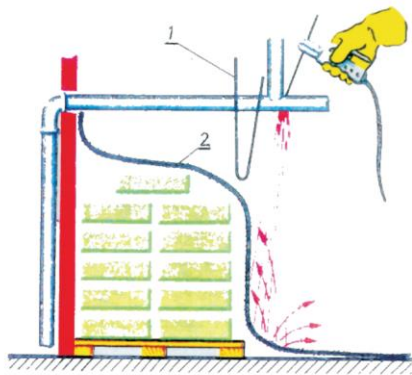
10. Pracę zakończono dnia godz.
11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań i okoliczności mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót: Skontrolował:

UWAGA: Odbierający przekazuje zezwolenie Przewodniczącemu Komisji celem włączenia do akt.

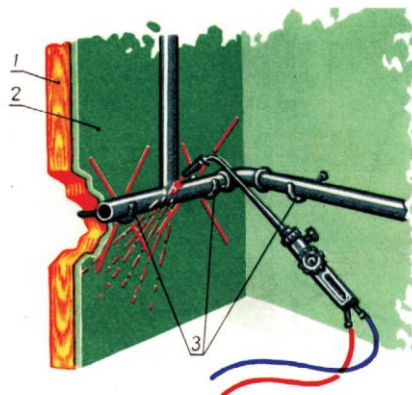
ZAŁĄCZNIK NR 3

**PRZYKŁADOWE ZABEZPIECZENIE
PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH**

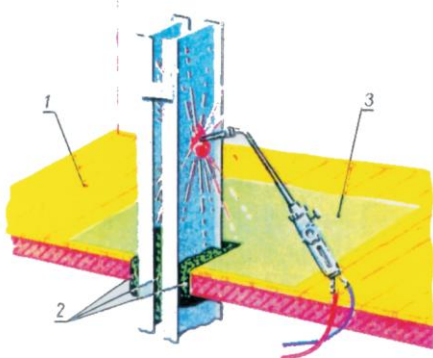
Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo: 1 - ekran z blachy, 2 - koc gaśniczy

**PRZYKŁADOWE ZABEZPIECZENIE
PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH**

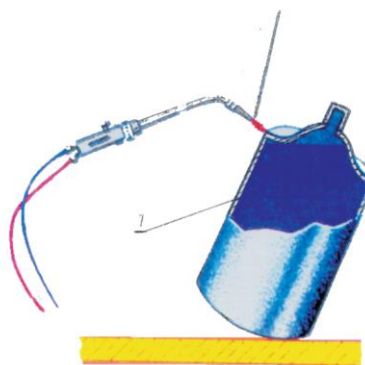
Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu bezpośrednio od płomienia lub na drodze przewodnictwa cieplnego, stykające się z materiałami palnymi, należy zdemontować lub skutecznie chłodzić: 1 - palna ścianka, 2 - niepalna wykładzina, 3 - haki podtrzymujące instalację.

**PRZYKŁADOWE ZABEZPIECZENIE
PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH**

Sposób prawidłowego zabezpieczenia spawania metalowego elementu konstrukcji, przechodzącego przez drewniany strop: 1 - drewniany strop, 2 - szczeliwo niepalne 3 - koc gaśniczy

**PRZYKŁADOWE ZABEZPIECZENIE
PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH**

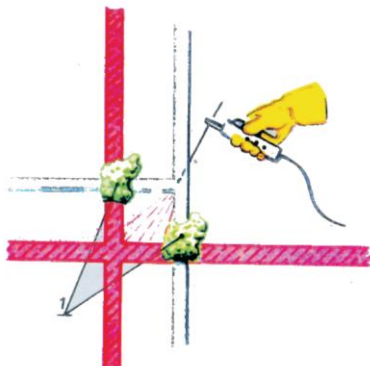

Niewielkie pojemniki, mogące zawierać palne gazy lub pary ciecz palnych, zabezpieczamy skutecznie przed zapaleniem lub wybuchem napełniając je wodą: 1 - zbiornik wypełniony wodą.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

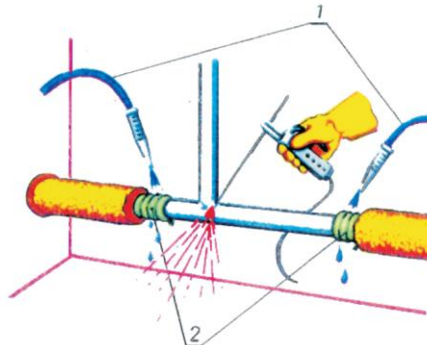
obiekt: UOKiK Warszawa

PRZYKŁADOWE ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

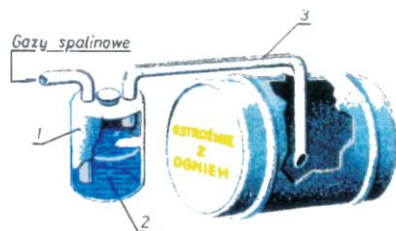
Wszelkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń i pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału: 1 - materiał niepalny.

PRZYKŁADOWE ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

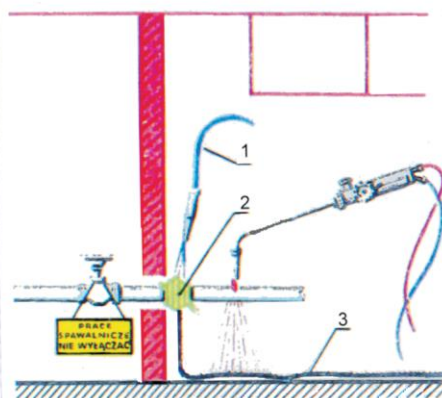
Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby (izolację łatwo palną) chłodzić skutecznie na przykład sposobem pokazanym na rysunku: 1 - przewody doprowadzające wodę, 2 - zwoje sznura niepalnego

PRZYKŁADOWE ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

Cięte lub spawane pojemniki mogące zawierać gazy lub pary cieczy palnych, należy przed przystąpieniem do prac wypełnić gazem obojętnym np. gazami spalinowymi z silnika samochodowego podawanymi przez łapaczkę iskier: 1 - łapaczka iskier, 2 - woda, 3 - przewód doprowadzający gazy do wnętrza pojemnika.

PRZYKŁADOWE ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

Wszelkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń, pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału.

ZAŁĄCZNIK NR 4

Warszawa dnia

OŚWIADCZENIE

Pan(i).....

potwierdza otrzymanie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego w wersji z lutego 2018 r.

dotyczącej obiektu: **Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

Pl. Powstańców Warszawy 1

00-950 Warszawa

i oświadczam, że zapoznałem (-am) się z jej treścią, rozumiem ją i zobowiązuję się do jej przestrzegania.

Podpis.....